

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte, zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **Ing. V. K.**, bytom H. X, T., zast. advokátkou JUDr. E. B. so sídlom Š. X, B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2010, č. k. 42Sd/17/2009 - 69, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2010 č. k. 42Sd/17/2009 - 69, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 13. septembra 2010, č. k. 42Sd/17/2009-69, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 26. mája 2009 číslo X, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnom poistení“/ priznala odporkyňa navrhovateľke od 4. januára 2009 invalidný dôchodok v sume 235,90 € mesačne s odôvodnením, že jej zdravotný stav bol posúdený príslušným posudkovým lekárom sociálneho poistenia, ktorý určil, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že krajský súd považoval skutkové zistenia odporkyne za dostatočné a z vykonaného dokazovania vo veci vyvodila aj správne právne závery. Vykonala riadne dokazovanie, na základe všetkých podkladov predložených navrhovateľkou. Posúdila zdravotný stav navrhovateľky celkom 4 krát a v súlade s prílohou č. 4 k zákonu o sociálnom poistení určila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky na 55 % (v najvyššej možnej hranici 45 % + navýšenie 10 %). Argumenty ohľadom nedoručenia poslednej lekárskej správy navrhovateľke nemohol krajský súd akceptovať, pretože posúdenie zdravotného stavu bolo vykonané za prítomnosti navrhovateľky, s výsledkom bola oboznámená, čo potvrdila svojim podpisom. Mal za to, že nič nebránilo navrhovateľke, alebo jej právnej zástupkyňi, aby nahliadla do spisového materiálu sudu, keď považovala za potrebné vyjadriť sa k tejto ostatnej lekárskej správe.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie navrhovateľka. Uviedla, že s ním nesúhlasí, lebo nezistil krajský súd náležité skutkový stav. Podľa zákona o sociálnom poistení odporkyňa bola povinná nielen vymenovať diagnózy a poškodenia zdravotného stavu, ale ku všetkým poškodeniam zdravotného stavu stanoviť aj mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s poukazom na príslušnú položku prílohy č. 4 citovaného zákona tak, aby z posúdenia zdravotného stavu samotná navrhovateľka mohla preskúmať správnosť vyhotoveného posudku a následne i samotného rozhodnutia odporkyne. Inak je podľa názoru navrhovateľky doposiaľ rozhodnutie odporkyne nepreskúmateľné. Z posudku a ani z rozhodnutia odporkyne nie je možné zistiť, či rozhodujúcou položkou je zlomenina stavca L 1 riešená operačne, uvedená v kapitole 15 E 4b-45 %. Rovnako lekárom nebola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ani pri posttraumatickej stresovej poruche, ktoré ochorenie sa v prílohe č. 4 nenachádza, preto mal posudkový lekár postupovať podľa § 71 ods. 9 zákona o sociálnom poistení, ako aj ďalšie poškodenia (celková osteoporóza chrbtice), neboli zaradené pod tú, ktorú položku, uvedenú v prílohe č. 4 zákona. Navrhovateľka sa domnieva, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP, lebo sa postupom súdu odňala účastníkovi možnosť konať pred súdom tým, že právna zástupkyňa nebola predvolaná na posúdenie jej zdravotného stavu a navyše, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. Súd pochybil a podľa názoru navrhovateľky naplnil svojim postupom i ďalší odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. c) OSP, keď neúplne zistil skutkový stav veci a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich

skutočností. Na základe uvedených dôvodov žiadala navrhovateľka napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolacím súdom zrušiť a vec vrátiť na nové rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie nepovažovala dôvody uvedené navrhovateľkou v odvolaní za opodstatnené a navrhla odvolaciemu súdu prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s v spojení s § 250l ods. 2 OSP/, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pod schopnosťou vykonávať zárobkovú činnosť nemožno rozumieť len schopnosť vykonávať doterajšie (terajšie) zamestnanie, ale schopnosť vykonávať akékoľvek, aj iné ako doterajšie zamestnanie.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového zabezpečenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne zistený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie tejto skutočnosti zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Zo spisov vyplýva, že pre posúdenie vzniku nároku navrhovateľky na invalidný dôchodok bolo vykonané dokazovanie v postačujúcom rozsahu. Zo záverov posudku posudkovej lekárky sociálneho poistenia MUDr. J. H. Sociálnej poisťovne, pobočky v Trnave z 30. marca 2009, ktorý bol podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia odporkyne z 26. mája 2009 číslo X a z 21. januára 2010, ako aj zo záverov zadováženého posudku pre potreby krajského súdu - Lekárskej správy z 10. februára 2010, ktorú vypracoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne MUDr. L. T. vyplýva, že navrhovateľka utrpela pri nepracovnom dopravnom úraze dňa 16. januára 2008 polytraumatizmus. Z viacerých zlomenín je najzávažnejšia zlomenina stavca L1, ktorá bola riešená operačne stabilizáciou Th 12 až L 2. Pretrváva následok úrazu v zmysle útlaku periférneho nervu, čo spôsobuje bolesti a poruchu statodynamiky L chrbtice. Nie sú prítomné ochrnutia (parézy) periférnych nervov ani inkontinencia moču a stolice neurologického pôvodu. Takémuto stavu zodpovedá miera poklesu zárobkovej schopnosti navrhovateľky podľa kap. XV, odd. E, pol. 4b 45 % (z rozmedzia 35-45 % na hornej hranici), ale v žiadnom prípade sa nejedná o položku 4c. Aj ďalšia zlomenina a vyvrtnutie C chrbtice je posudkovo závažná, pretože spôsobuje oslabenie sily stisku a poruchu citlivosti kože ľavej ruky. Tiež závažná je bronchiálna astma, ktorá je stredne ťažká a dlhodobo stabilizovaná. Takémuto stavu zodpovedá posúdenie v kap. VIII, odd. B, pol. 3c prílohy zákona, čo umožňuje navýšenie rozhodujúceho postihnutia o maximálne možných 10 % na celkových 55 %.

K rovnakému záveru dospel posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia v Trenčíne aj v doplňujúcom posudku z 22. júna 2010, ktorý vypracoval po posúdení novo doložených lekárskejších správ navrhovateľkou: od psychiatra z 21. júna 2010, ortopéda a pneumológa z 18. februára 2010, gastroenterológa z 24. februára 2010. Konštatoval, že od posledného posúdenia dňa 10. februára 2010 sa zdravotný stav navrhovateľky nezmenil. Nadalej pretrváva posttraumatická stresová porucha od úrazu, čo fixuje psychické ťažkosti. Stav si doteraz nevyžiadal hospitalizáciu, ani verbálnu intervenciu, ani denné psychiatrické sanatórium, nebola vyčerpaná všetka liečba, stav uzatvorili ako ľahký až stredne ťažký, čo zodpovedá kap. V pol. 5. a prílohy zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu 20-30 %. V žiadnom prípade sa nejedná o ťažké narušenie osobnosti s dezintegráciou, preto posúdenie v položke 5.b. nie je možné. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky je v posudkoch určená zlomenina stavca L 1 riešená operačne podľa kap. XV odd. E, pol. 4.b. prílohy zákona zodpovedá miere poklesu 45 %. Táto miera je zvýšená o 10 % pre bronchiálnu astmu stredne ťažkú podľa kap. VIII. odd. B pol. 3. c. prílohy, spolu potom miera poklesu

schopností navrhovateľky vykonávať pracovnú činnosť je 55 %. Aj keď posttraumatická stresová porucha je posúdená mierou poklesu 20-30 %, nemôže byť už použitá pri zvýšení miery poklesu, nakoľko už je popri rozhodujúcom ochorení, stanovené iné ochorenie, ktoré navyšuje mieru poklesu o maximálne možných 10 %. Pripočítanie miery poklesu tretieho ochorenia už zákon neumožňuje.

Pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že zákon neprikazuje posudkovým lekárom sociálneho poistenia pre každé ochorenie poistenca uviesť osobitne mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ako na to v odvolaní poukazovala navrhovateľka a taktiež nebolo by možné percentuálne miery poklesu spočítavať, (§ 71 ods. 7), lebo zákon o sociálnom poistení také zákonné ustanovenie nemá. Posudkový lekár sociálneho poistenia určí mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu (§ 71 ods. 6), ktorú možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8).

Medzi závermi posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni a osobnej nezaujatosti nemal súd dôvody pochybovať. Námietky uvádzané navrhovateľkou v opravnom prostriedku, ale aj v odvolaní súd nemohol zohľadniť, lebo uvádzané zdravotné problémy boli známe posudkovým lekárom a vyplývajú z odborných lekárskejších vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery o invalidite navrhovateľky. Dôvod na opätovné prešetrenie zdravotného stavu preto nezistil ani odvolací súd.

Ak by v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky v dôsledku už zistených ochorení, môže navrhovateľka opätovne požiadať o preskúmanie a prehodnotenie miery poklesu schopnosti alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenie novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd preto rovnako, ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená spôsobom a mierou zodpovedajúcou zákonu.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla také nové skutočnosti, ktoré by prijatý záver o jej invalidite spochybnili alebo vyvrátili a ani zo zisteného skutkového stavu

nevyplýva jeho nesprávnosť. Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd považoval závery krajského súdu za správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľke nepriznal ich náhradu, pretože nebola v odvolacom konaní úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová